

УДК 353:005.336.4:005.591.3

**Остренко С.А., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Бородін Є.І., д.і.н., директор ННІДУ**

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЗБІЛЬШЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАД В УКРАЇНІ ЯК ДРАЙВЕР СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Одним з можливих сценаріїв прискорення вступу до Європейського Союзу є надходження України до європейського інтелектуального простору. Стратегія сталого розвитку «Європа – 2030» є дороговказом на цьому шляху. У цьому контексті доцільно під час нарощування інтелектуальних ресурсів громад використовувати інструменти, рекомендовані ЄС для країн-членів та третіх країн [1-3].

Мова може йти, перш за все, про модернізацію патентного, авторського права і товарних знаків, поліпшення захисту інтелектуальної власності. Підґрунтям цього механізму має бути регіональна Програма розвитку інтелектуальної спроможності.

Європейська Комісія, якою 03 березня 2010 р. було прийнято Стратегію розумного, стійкого і всеосяжного зростання, висуває сім ключових ініціатив для стимулювання прогресу за кожною пріоритетною темою, серед яких визначимо ті, що стосуються розвитку інтелектуальної спроможності:

– «Інноваційний союз» для поліпшення рамок умов і доступу до фінансування наукових досліджень і інновацій, з тим щоб гарантувати, що інноваційні ідеї можуть бути перетворені в продукти і послуги, які створюють зростання і робочі місця;

– «Молодь в русі» для підвищення ефективності систем освіти і сприяння вступу молодих людей на ринок праці;

– «Цифровий порядок денний для Європи», щоб прискорити розгортання високошвидкісного Інтернету і скористатися перевагами цифрового єдиного ринку для домашніх господарств і фірм.

– «Порядок денний для нових навичок і робочих місць» на модернізацію ринків праці та розширення прав і можливостей людей шляхом розвитку їх навичок протягом усього життєвого циклу з метою розширення трудових можливостей, в тому числі за рахунок мобільності робочої сили [1].

Ці цілі взаємопов'язані. Наприклад, кращі освітні рівні допомагають зайнятості і прогрес у підвищенні рівня зайнятості сприяє скороченню бідності. Більший потенціал для досліджень і розробок, а також інновацій у всіх секторах економіки, в поєднанні з підвищенням ефективності використання ресурсів дозволить підвищити конкурентоспроможність і створення робочих місць. Інвестиції в екологічно чисті, низьковуглецеві технології допоможуть зробити внесок у боротьбу зі зміною клімату та створити нові бізнес-можливості і можливості працевлаштування.

Для того, щоб реформувати національні (і регіональні) інноваційні системи зі сприяння передовому досвіду та інтелектуальній спеціалізації, важливим кроком є зміцнення співпраці між університетами, науково-дослідними установами та бізнесом, реалізацією спільних програм і підвищенням транскордонного співробітництва з ЄС [4].

Для наближення економіки до європейських стандартів, слід розробити стратегічну програму досліджень, спрямовану на такі проблеми, як енергетична безпека, транспорт, зміни клімату та ефективність використання ресурсів, здоров'я і старіння, екологічно чисті методи виробництва і управління земельними ресурсами.

Економічні, соціальні та екологічні міркування є основою сталого розвитку громад. Це означає, що ревіталізація має здійснюватися з урахуванням потреб громади,

збереження та відновлення навколишнього середовища та виробничої інфраструктури, зміцнення соціальних зв'язків.

Важливо зазначити, що сталий розвиток громад має бути адаптований до місцевих умов та потреб. Кожна громада має свої особливості і вимагає індивідуального підходу. Державна підтримка та міжнародне співробітництво можуть стати важливими факторами досягнення сталого розвитку громад у повоєнний період.

З часом інституційне фінансування та приватні інвестиції повинні створити збалансований процес економічного розвитку. Цей процес повинен бути узгоджений зі вступом до Європейського Союзу та цілями Європейського зеленого курсу, програми економічного розвитку, щоб зробити Європу кліматично нейтральною до 2050 року. За підтримки Європейського Союзу Україна може стати важливим партнером для інших країн-членів у досягненні цієї амбіції [5].

Отже, збільшення інтелектуальної спроможності громад є важливим фактором сталого розвитку. Це дозволяє відновлювати і розвивати місцеву економіку, підтримувати соціальну сферу і зберігати навколишнє середовище. Інтелектуалізація дослідження місцевих умов і потреб в поєднанні з державною підтримкою може забезпечити успішне відновлення сталого розвитку громад.

Перелік посилань:

1. Стратегія «Європа-2020»: у центрі – людина. <http://dialog.lviv.ua/strategiya-yevropa-2020-u-tsentri-lyudina/>
2. E U R O P E – 2 0 2 0. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>
3. Towards a sustainable Europe by 2030 / European Commission. https://ec.europa.eu/info/publications/towards-sustainable-europe-2030_en
4. Петренко В. П. До ідентифікації основних проблем інтелектуалізації та інтелектуально-інноваційного розвитку українського суспільства. <http://gisap.eu/ru/node/1131>
5. A Green Deal for post-war Ukraine. 01.11.2022. <https://thebulletin.org/2022/11/a-green-deal-for-post-war-ukraine/>